ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

प्रथम काण्डे, पञ्चमः प्रश्नः

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	3
1.5 प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रञ्नः – पुनराधानं	3

प्रथम काण्डे - पञ्चमः प्रश्नः - (TS 1.5)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः</u>

1.5 प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – पुनराधानं

T.S.1.5.1.1 - Kramam देवासुराः सम्याताः । देवासुरा इति देव – असुराः । सम्याता आसन्न् । सम्यंता इति सम् – यत्ताः । आसन् ते । ते देवाः । देवा विजयम् । विजयमुपयन्तः । विजयमिति वि – जयम् । उपयन्तोऽग्नौ । उपयन्त इत्युप-यन्तः । अग्नौ वामम् । वामं वसु । वसु सम् । सन्नि । न्यंदधत । अदधतेदम् । इदमु । उ नः । नो भविष्यति । भविष्यति यदि । यदि नः । नो जेष्यन्ति । जेष्यन्तीति । इति तत् । तदग्निः । अग्निर् नि । न्यकामयत । अकामयत तेन । तेनाप । अपाक्रामत् । अक्रामत् तत् । तद् देवाः । देवा विजित्यं । । । । विजित्यावरुरुथ्समानाः । विजित्येति वि – जित्य । अवरुरुथ्समाना अनु । अवरुरुथ्समाना इत्यव – रुरुथ्समानाः । अन्वायन्न । आयन् तत् । तदस्य । अस्य सहसा । सहसा । आऽदिथ्सन्त ।

अदिथ्सन्त सः । सोऽरोदीत् । अरोदीद् यत् । यदरोदीत् । अरोदीत् तत् । तद् रुद्रस्य । रुद्रस्य रुद्रत्वम् । रुद्रत्वं यत् । रुद्रत्वमिति रुद्र – त्वम् । यदश्रु । अञ्रु वर्शीयत । अशीयत तत् । तद् रजतम् । 1 (50/57)

T.S.1.5.1.2 - Kramam रजत्र हिरण्यम् । हिरण्यमभवत् । अभवत् तस्मात् । तस्माद् रजतम् । रजत्र हिरण्यम् । हिरण्यमदक्षिण्यम् । अदक्षिण्यमश्रुजम् । अश्रुज्र हि । अश्रुजमित्यश्रु – जम् । हि यः । यो बर् हिषि । बर्.हिषि ददाति । ददाति पुरा । पुराऽस्य । अस्य सम्वथ्सरात् । सम्वथ्सराद् गृहे । सम्वथ्सरादिति सं – वथ्सरात् । गृहे रुदन्ति । रुदन्ति तस्मात् । तस्माद् बर्.हिषि । बर्.हिषि न । न देयम् । देय ए सः । सो ऽग्निः । अग्निरं ब्रवीत् । अब्रवीद् भागी । भाग्यसानि । असान्यथं । अथं वः । व इदम् । इदमिति । इति पुनराधेयम् । पुनराधेयम् ते । पुनराधेयमिति पुनः – आधेयम् । ते केवलम् । केवलमिति । इत्यब्रुवत्र् । अब्रुवतृद्ध्नवत् । ऋद्ध्नवत् खलु । खलु सः । स इति । इत्यंब्रवीत् । अब्रवीद् यः । यो मद्देवत्यम् । मद्देवत्यमग्निम् । मद्देवत्यमिति मत् – देवत्यम् । अग्निमादधातै ।

आदधाता इति । आदधाता इत्या – दधातै । इति तम् । तम् पूषा । पूषा ऽऽधत्त । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन पूषा । 2 (50/55) T.S.1.5.1.3 - Kramam पूषाऽऽद्ध्नीत् । आद्ध्नीत् तस्मात् । तस्मात् पौष्णाः । पौष्णाः पशवः । पशवं उच्यन्ते । उच्यन्ते तम् । तम् त्वष्टा । त्वष्टा । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन त्वष्टा । त्वष्टा,ऽऽद्ध्र्नीत् । आद्ध्नीत् तस्मात् । तस्मात् त्वाष्ट्राः । त्वाष्ट्राः पशवः । पशव उच्यन्ते । उच्यन्ते तम् । तम् मनुः । मनुरा । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन मनुः । मनुराद्ध्नीत् । आद्ध्नीत् तस्मात् । तस्मान् मानव्यः । मानव्यः प्रजाः । प्रजा उच्यन्ते । प्रजा इति प्र-जा । उच्यन्ते तम् । तम् धाता । धाता ऽऽधत्त । आऽधत्त । अधत्त तेन । तेन धाता । धाता ऽऽद्ध्नींत् । आद्ध्नीथ् सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरो वै । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै धाता । धाता तस्मात् । तस्माथ् सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरम् प्रजाः । सम्वथ्सरमिति सम् – वथ्सरम् । प्रजाः पशवः । प्रजा इति प्र – जाः । पशवो उनु । अनु प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते यः । य एवम् ।

एवम् पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्यर्छिम् । पुनराधेयस्येति पुनः - आधेयस्य । ऋद्धिं वैद । वेदद्ध्नीति । 3 (50/55) T.S.1.5.1.4 - Kramam ऋद्ध्नोत्येव । एव यः । योऽस्य । अस्यैवम् । एवम् बन्धुताम् । बन्धुतां वैद । वेद बन्धुमान् । बन्धुमान् भवति । बन्धुमानिति बन्धुं – मान् । भवति भागधेयम् । भागधेयं वै । भागधेयमिति भाग – धेयम् । वा अग्निः । अग्निराहितः । आहित इच्छमानः । आहित इत्या – हितः । इच्छमानः प्रजाम् । प्रजाम् पशून् । प्रजामिति प्र – जाम् । पशून्. यजमानस्य । यजमानस्योपं । उप दोद्राव । दोद्रावोद्वास्य । उद्वास्य पुनः । उद्वास्येत्युत् – वास्य । पुनरा । आ दंधीत । दधीत भागधेयेन । भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । एवैनम् । एन 🗸 सम् । समर्द्धयति । अर्धयत्यथो । अथो ज्ञान्तिः । अथो इत्यर्थो । ज्ञान्तिरेव । एवास्य । अस्यैषा । एषा पुनर्वस्वोः । पुनर्वस्वोरा । पुनर्वस्वोरिति पुनः – वस्वोः ।

आ दंधीत । दंधीतैतत् । एतद् वै । वै पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्य

नक्षत्रम् । पुनराधेयस्येति पुनः – आधेयस्य । नक्षत्रं यत् ।

```
यत् पुनर्वसू । पुनर्वसू स्वायाम् । पुनर्वसू इति पुनः – वसू ।
स्वायामेव । एवैनम् । एनम् देवतायाम् । देवतायामाधाय ।
आधायं ब्रह्मवर्चसी । आधायेत्यां – धायं । ब्रह्मवर्चसी भवति ।
ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । भवति दभैंः । दभैंरा । आ दंधाति ।
दधात्ययातयामत्वाय । अयातयामत्वाय दर्भैः ( ) ।
अयातयामत्वायेत्ययातयाम – त्वाय । दर्भेरा । आ दंधाति ।
दधात्यद्भ्यः । अद्भ्य एव । अद्भ्य इत्यत् – भ्यः । एवैनम् ।
एनमोषधीभ्यः । ओषधीभ्यो ऽवरुद्ध्यं । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः ।
अवरुद्ध्या । अवरुद्ध्येत्यंव – रुद्ध्यं । आ धत्ते ।
धत्ते पञ्चकपालः । पञ्चकपालः पुरोडाशः । पञ्चकपाल इति
पञ्च – कपालः । पुरोडाशो भवति । भवति पञ्च । पञ्च वै ।
वा ऋतवः । ऋतवं ऋतुभ्यः । ऋतुभ्यं एव । ऋतुभ्य इत्यृतु – भ्यः ।
एवैनम् । एनमवरुद्ध्यं । अवरुद्ध्या । अवरुद्ध्येत्यव – रुध्यं ।
आ धत्ते । धत्त इति धत्ते ॥ 4 (75/94)
(अशीयत तत् – तेन – वेद – दर्भैः पञ्चवि एशतिश्च) (A1)
```

T.S.1.5.2.1 - Kramam

परावै । वा एषः । एष यज्ञम् । यज्ञम् पशून् । पशून्. वपति । वपति यः । योऽग्निम् । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते पञ्चकपालः । उद्यासयत इत्युत् – वासयते । पञ्चकपालः पुरोडाशः । पञ्चकपाल इति पञ्चं – कपालः । पुरोडाशों भवति । भवति पाङ्कः । पाङ्कों यज्ञः । यज्ञः पाङ्काः । पाङ्काः पश्चवः । पश्चो यज्ञम् । यज्ञमेव । एव पशून् । पशूनव । अवं रुन्धे । रुन्धे वीरहा । वीरहा वै । वीरहेति वीर – हा । वा एषः । एष देवानाम् । देवानां ँयः । योऽग्निम् । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते न । उद्वासयत इत्युत् – वासयते । न वै । वा एतस्य । एतस्य ब्राह्मणाः । ब्राह्मणाः ऋतायवः । ऋतायवः पुरा । ऋतायव इत्यृत – यवः । पुराऽन्नम् । अन्नमक्षन्न् । अक्षन् पङ्क्त्यः । पङ्क्त्यो याज्यानुवाक्याः । याज्यानुवाक्यां भवन्ति । याज्यानुवाक्यां इति याज्या-अनुवाक्याः । भवन्ति पाङ्कः । पाङ्को यज्ञः । यज्ञः पाङ्कः । पाङ्कः पुरुषः । पुरुषो देवान् । देवानेव । एव वीरम् । वीरम् निरवदायं ।

निरवदायाग्निम् । निरवदायेति निः – अवदाय । अग्निम् पुनः । पुनरा । आ धत्ते । 5 (50/57) T.S.1.5.2.2 - Kramam धत्ते शताक्षराः । शताक्षरा भवन्ति । शताक्षरा इति शत – अक्षराः । भवन्ति शतायुः । शतायुः पुरुषः । शतायुरिति शत – आयुः । पुरुषः रातेन्द्रियः । रातेन्द्रिय आयुषि । रातेन्द्रिय इति शत-इन्द्रियः । आयुष्येव । एवेन्द्रिये । इन्द्रिये प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यत् । यद् वै । वा अग्निः । अग्निराहितः । आहितो न । आहित इत्या – हितः । नर्ध्यते । ऋध्यते ज्यायः । ज्यायो भागधेयम् । भागधेयम् निकामयमानः । भागधेयमिति भाग-धेयम् । निकामयमानो यत् । निकामयमान इति नि – कामयमानः । यदाग्नेयम् । आग्नेयर् सर्वम् । सर्वम् भवति । भवति सा । सैव । एवास्य । अस्यर्द्धिः । ऋद्धिः सम् । सं वै । वा एतस्य । एतस्य गृहे । गृहे वाक् । वाख् सृज्यते । सृज्यते यः । योऽग्निम् । अग्निमुद्रासयते । उद्वासयते सः । उद्वासयत इत्युत् – वासयते । स वाचम् । वाच ए स एसृष्टाम् । स एसृष्टां यजमानः ।

सर्मृष्टामिति सं - सृष्टाम् । यजमान ईश्वरः । ईश्वरोऽनु । अनु पराभवितोः । पराभवितोर् विभक्तयः । पराभवितोरिति परा-भवितोः । विभक्तयो भवन्ति । विभक्तय इति वि – भक्तयः । भवन्ति वाचः । वाचो विधृत्यै । विधृत्यै यजमानस्य । विधृत्या इति वि – धृत्यै । यजमानस्यापराभावाय । अपराभावाय विभक्तिम् । अपराभावायेत्यपरा - भावाय । 6 (50/62) T.S.1.5.2.3 - Kramam विभक्तिम् करोति । विभक्तिमिति वि – भक्तिम् । करोति ब्रह्म । ब्रह्मैव । एव तत् । तदकः । अकरुपा ्शु । उपा ्शु यजित । उपार्श्वित्युप – अर्शु । यजित यथा । यथा वामम् । वामं वसु । वस् विविदानः । विविदानो गृहति । गृहति तादुक् । तादुगेव । एव तत् । तदग्निम् । अग्निम् प्रति । प्रति स्विष्टकृतम् । स्विष्टकृतन्निः । स्विष्टकृतमिति स्विष्ट-कृतम् । निराह । आह यथा । यथा वामम् । वामं वसु । वसु विविदानः । विविदानः प्रकाशम् । प्रकाशम् जिगमिषति । प्रकाशमिति प्र – काशम् । जिगमिषति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तद् विभक्तिम् । विभक्तिमुक्त्वा ।

विभक्तिमिति वि – भक्तिम् । उक्त्वा प्रयाजेन । प्रयाजेन वषट् । प्रयाजेनेति प्र – याजेन । वषट् करोति । करोत्यायतनात् । आयतनादेव । आयतनादित्या – यतनात् । एव न । नैति । एति यजमानः । यजमानो वै । वै पुरोडाशः । पुरोडाशः पशवः । पशवं एते । एते आहुंती । एते इत्येते । आहुंती यत् । आहुं ती इत्या – हुती । यदभितः । अभितः पुरोडाशम् । पुरोडाशमेते । एते आहुंती । एते इत्येते । आहुंती जुहोति । आहुती इत्या – हुती । ७ (५०/६१) जुहोति यजमानम् । यजमानमेव । एवोभयतः । उभयतः पशुभिः । पश्भिः परि । पश्भिरितिं पशु – भिः । परि गृह्णाति । गृह्णाति कृतयजुः । कृतयजुः सम्भृतसम्भारः । कृतयजुरिति कृत – यजुः । सम्भृतसम्भार इति सम्भृत – सम्भारः । इत्याहुः । आहुर् न । न सम्भृत्याः । सम्भृत्याः सम्भाराः । सम्भृत्या इति सम् – भृत्याः । सम्भारा न । सम्भारा इति सम् – भाराः । न यजुः । यजुः कर्तव्यम् । कर्तव्यमिति । इत्यथी । अथो खलु । अथो इत्यथी ।

खलु सम्भृत्याः । सम्भृत्या एव । सम्भृत्या इति सम् – भृत्याः । एव सम्भाराः । सम्भाराः कर्तव्यम् । सम्भारा इति सम् – भाराः । कर्तव्यं यजुः । यजुर् यज्ञस्य । यज्ञस्य समृद्ध्यै । समृद्ध्यै पुनर्निष्कृतः । समृद्ध्या इति सम् – ऋद्ध्यै । पुनर्निष्कृतो रथः । पुनर्निष्कृत इति पुनः-निष्कृतः । रथो दक्षिणा । दक्षिणा पुनरुथस्यूतम् । पुनरुथस्यूतं वासः । पुनरुथस्यूतमिति पुनः – उथ्स्यूतम् । वासः पुनरुथ्सृष्टः । पुनरुथ्सृष्टो ऽनड्वान् । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः – उथ्सृष्टः । अनड्वान् पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्य समृद्ध्यै । पुनराधेयस्येति पुनः – आधेयस्य । समृद्ध्यै सप्त । समृद्ध्या इति सम् – ऋद्ध्यै । सप्त ते । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सं-इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वा इति । इत्यंग्निहोत्रम् । अग्निहोत्रम् जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । जुहोति यत्रयत्र । यत्रयत्रैव । यत्रयत्रेति यत्र – यत्र । एवास्य । अस्य न्यक्तम् । न्यक्तम् ततः ( ) । न्यक्तमिति नि – अक्तम् । तत एव । 8 (50/67)

T.S.1.5.2.5 - Kramam एवैनम् । एनमव । अवरुन्धे । रुन्धे वीरहा । वीरहा वै । वीरहेति वीर – हा । वा एषः । एष देवानाम् । देवानां ँयः । योऽग्निम् । अग्निमुद्रासयते । उद्वासयते तस्य । उद्वासयत इत्युत् – वासयते । तस्य वरुणः । वरुण एव । एवर्णयात् । ऋणयादाग्निवारुणम् । ऋणयादित्यृण – यात् । आग्निवारुण मेकांदशकपालम् । आग्निवारुणमित्याग्नि – वारुणम् । एकादशकपालमनु । एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् । अनु निः । निर् वपेत् । वपेद् यम् । यञ्च । चैव । एव हन्ति । हन्ति यः । यश्च । चास्य । अस्यर्णयात् । ऋणयात् तौ । ऋणयादित्यृण – यात् । तौ भागधेयेन । भागधेयेन प्रीणाति । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । प्रीणाति न । नार्तिम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छति यजमानः । यजमान इति यजमानः ॥ 9 (36/43) (आ-ऽपराभावाय-पुरोडाशमेते-आहुती-ततः-षट्त्रिण्शच्च) (A2)

T.S.1.5.3.1 - Kramam भूमिर् भूम्ना । भूम्ना द्यौः । द्यौर् वरिणा । वरिणाऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् महित्वा । महित्वेति महि – त्वा ॥ उपस्थे ते । उपस्थ इत्युप – स्थे । ते देवि । देव्यदिते । अदितेऽग्निम् । अग्निमन्नादम् । अन्नादमन्नाद्याय । अन्नादमित्यन्न – अदम् । अन्नाद्याया । अन्नाद्यायेत्यन्न – अद्याय । आ दधे । दध इति दधे ॥ आऽयम् । अयम् गौः । गौः पृठिनः । पृठिनरक्रमीत् । अक्रमीदसनत् । असनन् मातरम् । मातरम् पुनः । पुनरिति पुनः ॥ पितरम् च । च प्रयत्र् । प्रयन्थ् सुवः । प्रयत्रिति प्र – यत्र् । सुवरिति सुवः ॥ त्रि एशब्दाम । धाम वि । वि राजित । राजित वाक् । वाक् पतङ्गाय । पतङ्गाय शिश्रिये । शिश्रिय इति शिश्रिये ॥ प्रत्यस्य । अस्य वह । वह द्युभिः । द्युभिरिति द्यु – भिः ॥ अस्य प्राणात् । प्राणादपानती । प्राणादिति प्र – अनात् । अपानत्यन्तः । अपानतीत्यप – अनती । अन्तश्चरति । चरति रोचना । रोचनेति रोचना ॥ व्यख्यत् । अख्यन् महिषः । महिषः सुवः । सुवरिति सुवः ॥ यत् त्वा । त्वा कुद्धः । 10 (50/56)

T.S.1.5.3.2 - Kramam — । । । । । । । व्यक्ति परोवप । मन्युना । परोवपेति परा – उवप । मन्युना यत् । यदवर्त्या । अवर्त्येत्यवर्त्या ॥ सुकल्पमग्ने । सुकल्पमिति सु – कल्पम् । अग्ने तत् । तत् तवं । तव पुनः । पुनस्त्वा । त्वोत् । उद् दीपयामसि । दीपयामसीति दीपयामसि ॥ यत्ते । ते मन्युपरोप्तस्य । मन्युपरोप्तस्य पृथिवीम् । मन्युपरोप्तस्येति मन्यु – परोप्तस्य । पृथिवीमनु । अनु दद्ध्वसे । दद्ध्वस इति दद्ध्वसे ॥ आदित्या विश्वें । विश्वे तत् । तद्देवाः । देवा वसंवः । वसंवश्च । च समाभरत्न् । समाभरित्रति सम् – आभरत्र् ॥ मनो ज्योतिः । ज्योतिर् जुषताम् । जुषतामाज्यम् । आज्यं ँविच्छिन्नम् । विच्छिन्नं ँयज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् । यज्ञ ए सम् । समिमम् । इमम् दधातु । दधात्विति दधातु ॥ बृहस्पतिस्तनुताम् । तनुतामिमम् । इमम् नः । नो विश्वें । विश्वें देवाः । देवा इह । इह मादयन्ताम् । मादयन्तामिति मादयन्ताम् ॥ सप्त ते । ते अग्ने । अग्ने सिमधः । सिमधः सप्त । सिमिध इति सम् – इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वाः सप्त । सप्तर्.षयः । 11 (50/55)

T.S.1.5.3.3 - Kramam ा । । । । । । । । । । । । सप्त होत्राः । होत्राः सप्तथा । सप्तथा त्वा । सप्तथेति सप्त – धा । त्वा यजन्ति । यजन्ति सप्त । सप्त योनीः । योनीरा । आ पृणस्व । पृणस्वा घृतेन । घृतेनेति घृतेन ॥ पुनरूर्जा । ऊर्जा नि । नि वर्तस्व । वर्तस्व पुनः । पुनरग्ने । अग्न इषा । इषा ऽऽयुषा । आयुषेत्यायुषा ॥ पुनर् नः । नः पाहि । पाहि विश्वतः । विश्वतः इति विश्वतः ॥ सह रय्या । रय्या नि । नि वर्तस्व । वर्तस्वाग्ने । अग्ने पिन्वस्व । पिन्वस्व धारया । धारयेति धारया ॥ विश्वफ्स्निया विश्वतः । विश्वफ्स्नियेति विश्व – फ्स्निया । विश्वतस्परि । परीति परि ॥ लेकः सलेकः । सलेकः सुलेकः । सलेक इति स – लेकः । सुलेकस्ते । सुलेक इति सु – लेकः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यम् । आज्यम् जुषाणाः । जुषाणा वियन्तु । वियन्तु केतः । केतः सकेतः । सकेतः सुकेतः । सकेत इति स – केतः । सुकेतस्ते । सुकेत इति सु – केतः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यम् । आज्यम् जुषाणाः । जुषाणा वियन्त् ।

वियन्तु विवस्वान् । विवस्वान् अदितिः । अदितिर् देवजूतिः । देवजूतिस्ते । देवजूतिरिति देव-जूतिः । ते नः ( ) । न आदित्याः । आदित्या आज्यम् । आज्यम् जुषाणाः । जुषाणा वियन्तु । वियन्त्वितं वियन्तु ॥ 12 (63/70) (त्वा-जिह्नाः सप्त-सुकेतस्ते न-स्त्रयो दश च) (A3) T.S.1.5.4.1 - Kramam भूमिर् भूम्ना । भूम्ना द्यौः । द्यौर् वरिणा । वरिणेति । इत्याह । ॥ ॥ ॥ आहाशिषा । आशिषैव । आशिषेत्या – शिषा । एवैनम् । एनमा । आ धत्ते । धत्ते सर्पाः । सर्पा वै । वै जीर्यन्तः । जीर्यन्तोऽमन्यन्त । अमन्यन्त सः । स एतम् । एतम् कंसर्णीरः । कसर्णीरः काद्रवेयः । काद्रवेयो मन्त्रम् । मन्त्रमपञ्यत् । अपञ्यत् ततः । ततो वै । वै ते । ते जीर्णाः । जीर्णास्तनः । तनूर् अप । अपाध्नत । अघ्नत सर्पराज्ञियाः । सर्पराज्ञियां ऋग्भिः । सर्पराज्ञिया इति सर्प - राज्ञियाः । ऋग्भिर् गार्.हंपत्यम् । ऋग्भिरित्यृक् - भिः । गार्.हंपत्यमा । गार्.हंपत्यमिति गार्.हं – पत्यम् । आ दंधाति । दधाति पुनर्नवम् । पुनर्नवमेव । पुनर्नवमिति पुनः – नवम् । एवैनम् । एनमजरम् । अजरम् कृत्वा । कृत्वाऽऽधत्ते । आ धत्ते । धत्तेऽथौ । अथो पूतम् । अथो इत्यथों । पूतमेव । एव पृथिवीम् । पृथिवीमन्नाद्यम् । अन्नाद्यन्न । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । नोप । उपानमत् । अनमथ् सा । सैतम् । एतम् मन्त्रम् । 13 (50/57) T.S.1.5.4.2 - Kramam मन्त्रमपञ्यत् । अपञ्यत् ततः । ततो वै । वै ताम् । तामन्नाद्यम् । अन्नाद्यमुपं । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । उपानमत् । अनमद् यत् । यथ् सर्पराज्ञियाः । सर्पराज्ञियां ऋग्भिः । सर्पराज्ञिया इति सर्प - राज्ञियाः । ऋग्भिर् गार्.हंपत्यम् । ऋग्भिरित्यृंक् - भिः । गार्.हंपत्यमादधाति । गार्.हंपत्यमिति गार्.हं – पत्यम् । ॥ —। ॥ । । । आद्धात्यन्नाद्यस्य । आद्धातीत्या — द्धाति । अन्नाद्यस्यावरुद्ध्यै । अन्नाद्यस्येत्यन्न – अद्यस्य । अवरुद्ध्या अथो । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै । अथो अस्याम् । अथो इत्यथो । अस्यामेव । एवैनम् । एनम् प्रतिष्ठितम् । प्रतिष्ठितमा । प्रतिष्ठितमिति प्रति – स्थितम् । आ धत्ते । धत्ते यत् । यत् त्वा । त्वा कुद्धः । क्रुद्धः परोवपं । परोवपेति । परोवपेति परा – उवपं । इत्याह ।

आहाप । अप हुते । हुत एव । एवास्मै । अस्मै तत् । तत् पुनः । पुनस्त्वा । त्वोत् । उद्दीपयामसि । दीपयामसीति । इत्याह । आह सम् । सिमन्धे । इन्ध एव । एवैनम् । एनं यत् । यत्ते । ते मन्युपरोप्तस्य । मन्युपरोप्तस्येति । मन्युपरोप्तस्येति । मन्युपरोप्तस्य । इत्याह । आह देवताभिः । देवताभिरेव । एवैनम् । 14 (50/61)

T.S.1.5.4.3 - Kramam

एन प् सम् । सम् भरित । भरित वि । वि वै । वा एतस्य । एतस्य यज्ञः । यज्ञः छिद्यते । छिद्यते यः । योऽग्निम् । अग्निमुद्धासयते । उद्धासयते बृहस्पतिवत्या । उद्धासयत इत्युत् – वासयते । बृहस्पतिवत्यां । बृहस्पतिवत्येति बृहस्पति – वत्या । ऋचोप । ज्य तिष्ठते । तिष्ठते ब्रह्म । ब्रह्म वै । वै देवानाम् । देवानाम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एव यज्ञम् । यज्ञप् सम् । सम् दधाति । दधाति विच्छिन्नम् । विच्छिन्नम् । विच्छिन्नम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् । यज्ञप् सम् । समिमम् । इमम् दधातु । दधात्विति । इत्याह । आह

देवा इह । इह मादयन्ताम् । मादयन्तामिति । इत्याह । आह सन्तत्य । सन्तत्येव । सन्तत्येति सम् – तत्यं । एव यज्ञम् । यज्ञम् देवेभ्यः । देवेभ्योऽनु । अनु दिशति । दिशति सप्त । सप्त ते । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सम् – इधः । सप्त जिह्नाः । जिह्ना इति । 15 (50/56) T.S.1.5.4.4 - Kramam इत्याह । आह सप्तसप्त । सप्तसप्त वै । सप्तसप्तेति सप्त–सप्त । वै संप्तधा । सप्तधाऽग्नेः । सप्तधेति सप्त – धा । अग्नेः प्रियाः । प्रियास्तनुवः । तनुवस्ताः । ता एव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे पुनः । पुनरूजी । ऊर्जी सह । सह रय्या । रय्येति । इत्यभितः । अभितः पुरोडाशम् । पुरोडाशमाहुती । आहुती जुहोति । आहुती इत्या-हुती । जुहोति यजमानम् । यजमानमेव । एवोर्जा । ऊर्जा च । च रय्या । रय्या च । चोभयतः । उभयतः परि । परि गृह्णाति । गृह्णात्यादित्याः । आदित्या वै । वा अस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकादमुम् । अमुं ँलोकम् । लोकमायन्न् । आयन् ते । तेऽमुष्मिन्न् । अमुष्मिन् लोके । लोके वि । व्यतृष्यत्र् । अतृष्यन् ते । त इमम् ।

इमं ँलोकम् । लोकम् पुनः । पुनरभ्यवेत्यं । अभ्यवेत्याग्निम् । । । । अभ्यवेत्येत्यभि – अवेत्य । अग्निमाधाय । आधायैतान् ( ) । त आद्ध्नुवन्न् । आद्ध्नुवन् ते । ते सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकमायन्न् । आयन्. यः । यः पराचीनम् । पराचीनम् पुनराधेयात् । पुनराधेयादग्निम् । पुनराधेयादिति पुनः – आधेयात् । अग्निमादधीत । आदधीत सः । आदधीतेत्या – दधीत । स एतान् । एतान्. होमान् । होमाञ्जुहुयात् । जुहुयाद् याम् । यामेव । एवादित्याः । आदित्या ऋद्धिम् । ऋिखमाद्र्ध्नुवन्न् । आद्र्ध्नुवन् ताम् । तामेव । एवर्ध्नोति । ऋध्नोतीत्यृर्ध्नोति ॥ 16 (75/83) (सैतं-देवताभिरेव-जिह्वा-एतान्-पञ्चवि ्शतिश्च) (४४) T.S.1.5.5.1 - Kramam उपप्रयन्तो अद्ध्वरम् । उपप्रयन्त इत्युप – प्रयन्तः । अद्ध्वरम्

आरे अस्मे । अस्मे च । अस्मे इत्यस्मे । च शृण्वते । शृण्वत इति शृण्वते ॥ अस्य प्रत्नाम् । प्रत्नामनु । अनु द्युतम् । द्युतर्ः शुक्रम् । शुक्रम् दुदुहे । दुदुहे अहयः । अहय इत्यहयः ॥ पयः सहस्रसाम् । सहस्रसामृषिम् । सहस्रसामिति सहस्र – साम् । ऋषिमित्यृषिम् ॥ अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुत् पतिः । पतिः पृथिव्याः । पृथिव्या अयम् । अयमित्ययम् ॥ अपार् रेतार्सि । रेतार्सि जिन्वति । जिन्वतीति जिन्वति ॥ अयमिह । इह प्रथमः । प्रथमो धायि । धायि धातृभिः । धातृभिर्. होता । धातृभिरिति धातृ – भिः । होता यजिष्ठः । यजिष्ठो अद्ध्वरेषु । अद्ध्वरेष्टीड्यः । ईड्य इतीड्यः ॥ यमप्नवानः । अप्नवानो भृगवः । भृगवो विरुरुचुः । विरुरुचुर् वनेषु । विरुरुचुरिति वि – रुरुचुः । वनेषु चित्रम् । चित्रं विभुवम् । विभुवं विशेविशे । विभुवमिति वि – भुवम् । विशेविश इति विशे – विशे ॥ उभा वाम् । वामिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी आहुवद्ध्यै । इन्दाग्नी इतीन्द्र – अग्नी । आहुवद्ध्या उभा । 17 (50/57)

T.S.1.5.5.2 - Kramam उभा राधसः । राधसः सह । सह मादयद्ध्यै । मादयध्या इति मादयद्ध्यै ॥ उभा दातारौ । दाताराविषाम् । इषा ए रयीणाम् । रयीणामुभा । उभा वाजस्य । वाजस्य सातये । सातये हुवे । हुवे वाम् । वामिति वाम् ॥ अयम् ते । ते योनिः । योनिर्. ऋत्वियः । ऋत्वियो यतः । यतो जातः । जातो अरोचथाः । अरोचथा इत्यरोचथाः । तम् जानन्न् । जानन्नग्ने । अग्न आ । आ रोह । रोहाथ । अथा नः । नो वर्द्धय । वर्द्धया रियम् । रियमिति रियम् ॥ अग्न आयू र्षि । आयू र्षि पवसे । पवस आ । आ सुव । सुवोर्जम् । ऊर्जमिषम् । इषम् च । च नः । न इति नः ॥ आरे बांधस्व । बाधस्व दुच्छुनाम् ॥ दुच्छुनामिति दुच्छुनाम् ॥ अग्ने पवस्व । पवस्व स्वपाः । स्वपा अस्मे । स्वपा इति सु – अपाः । अस्मे वर्चः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चः सुवीर्यम् । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् ॥ दधत् पोषम् । पोषं रियम् । रियम् मियं । 18 (50/52)

T.S.1.5.5.3 - Kramam । । । मयीति मयि ॥ अग्ने पावक । पावक रोचिषा । रोचिषा मन्द्रया । । । । । । । मन्द्रया देव । देव जिह्नया । जिह्नयेति जिह्नया ॥ आ देवान् । देवान्. न विक्षि । विक्षि यिक्षे । यिक्षे च । चेति च ॥ स नः । नः पावक । पावक दीदिवः । दीदिवोऽग्ने । अग्ने देवान् । देवा 🗸 इह । इहा । आ वह । वहेति वह ॥ उप यज्ञम् । यज्ञ ए हिवः । हिवश्च । च नः । न इति नः ॥ अग्निः श्चिव्रततमः । शुचिव्रततमः शुचिः । श्चिव्रततम इति शुचिव्रत – तमः । शुचिर् विप्रः । विप्रः शुचिः । श्चा कविः । कविरिति कविः ॥ शुची रोचते । रोचत आहुतः । । । । । आहुत इत्या – हुतः ॥ उदग्ने । अग्ने शुचयः । शुचयस्तव । तवं शुक्राः । शुक्रा भ्राजन्तः । भ्राजन्त ईरते । ईरत इतीरते ॥ तव ज्योती ्षि । ज्योती ७ ष्यर्चयः । अर्चय इत्यर्चयः ॥ आयुर्दा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः – दाः । अग्नेऽसि । अस्यायुः । आयुर् मे । मे देहि । **19** (**50/52**)

T.S.1.5.5.4 - Kramam देहि वर्चोदाः । वर्चोदा अग्ने । वर्चोदा इति वर्चः – दाः । अग्नेऽसि । असि वर्चः । वर्चो मे । मे देहि । देहि तनूपाः । तनूपा अंग्ने । तनूपा इति तनू – पाः । अग्नेऽसि । असि तनुवम् । तनुवम् मे । मे पाहि । पाह्यग्ने । अग्ने यत् । यन्मे । मे तनुवाः । तनुवा ऊनम् । ऊनम् तत् । तन्मे । म आ । आ पृण । पृण चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति । चित्रावसो इति चित्रं – वसो । स्वस्ति ते । ते पारम् । पारमंशीय । अशीयेन्धानाः । इन्धानास्त्वा । ______ ॥ ॥ । त्वा शतम्। शत्र् हिमाः। हिमा द्युमन्तः। द्युमन्तः सम्। द्युमन्त इति द्यु – मन्तः । समिधीमहि । इधीमहि वयस्वन्तः । वयस्वन्तो वयस्कृतम् । वयस्कृतं वयस्वन्तः । वयस्कृतमिति वयः – कृतम् । यशस्वन्तो यशस्कृतम् । यशस्कृतं सुवीरासः । यशस्कृतमिति यशः – कृतम् । सुवीरासो अदाभ्यम् । सुवीरास इति सु – वीरासः । अदाभ्यमित्यदाभ्यम् ॥ अग्ने सपत्नदम्भनम् ।

वर्.षिष्ठे अधि । अधि नाके । नाक इति नाके ॥ सम् त्वम् । त्वमग्ने ।

सपलदम्भनं वर्षिष्ठे । सपलदम्भनमिति सपल – दम्भनम् ।

अग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा ( ) । वर्चसाऽगथाः । अगथाः सम् । समृषीणाम् । ऋषीणा ७ स्तुतेन । स्तुतेन सम् । सम् प्रियेण । प्रियेण सूर्यवर्चा इति सूर्य – वर्चाः । असि सम् । सम् माम् । मामायुषा । ा । । ॥ । आयुषा वर्चसा। वर्चसा प्रजया। प्रजया सृज। प्रजयेति प्र – जया । सृजेति सृज ॥ **20** (67/77) (आहु वद्ध्यै-पोषर् रियं-मे-वर्चसा-सप्त दश च) (A5) T.S.1.5.6.1 - Kramam सम् पंश्यामि । पश्यामि प्रजाः । प्रजा अहम् । प्रजा इति प्र–जाः । । । । अहमिडप्रजसः । इडप्रजसो मानवीः । इडप्रजस इतीड-प्रजसः । मानवीरिति मानवीः ॥ सर्वा भवन्तु । भवन्तु नः । नो गृहे । गृह इति गृहे ॥ अम्भः स्थ । स्थाम्भः । अम्भो वः । वो भक्षीय । भक्षीय महः। महः स्थ। स्थ महः। महो वः। वो भक्षीय। भक्षीय सहः । सहः स्थ । स्थ सहः । सहो वः । वो भक्षीय । भक्षीयोर्जः । ऊर्जः स्थ । स्थोर्जम् । ऊर्जं वः । वो भक्षीय । भक्षीय रेवतीः । रेवती रमद्ध्वम् । रमद्ध्वमस्मिन्न् । अस्मिन् ँलोके ।

लोकेंऽस्मिन्न् । अस्मिन् गोष्ठे । गोष्ठेंऽस्मिन्न् । गोष्ठ इतिं गो – स्थे । अस्मिन् क्षये । क्षयेऽस्मिन्न् । अस्मिन्. योनौ । योनाविह । इहैव । एव स्त । स्तेतः । इतो मा । माऽप । अप गात । गात बह्वीः । बह्वीर् में । मे भूयास्त । भूयास्त स⊍्हिता । 21 (50/53) T.S.1.5.6.2 - Kramam सर्हिताऽसि । सर्हितेति सम् – हिता । असि विश्वरूपीः । विश्वरूपीरा । विश्वरूपीरिति विश्व – रूपीः । आ मा । मोर्जा । ऊर्जा विशा। विशा। आ गौपत्येन । गौपत्येना। आ रायः। रायस्पोषंण । पोषंण सहस्रपोषम् । सहस्रपोषं ँवः । सहस्रपोषमिति सहस्र – पोषम् । वः पुष्यासम् । पुष्यासम् मयि । मयि वः । वो रायः । रायः श्रयन्ताम् । श्रयन्तामिति श्रयन्ताम् ॥ उपं त्वा । त्वाऽग्ने । अग्ने दिवेदिवे । दिवेदिवे दोषांवस्तः । दिवेदिव इति दिवे – दिवे । ा ॥ दोषावस्तर् धिया । दोषावस्तरिति दोषा – वस्तः । धिया वयम् । वयमिति वयम् ॥ नमो भरन्तः । भरन्त आ । एमसि । इमसीतीमसि ॥ राजन्तमद्ध्वराणाम् । अद्ध्वराणाम् गोपाम् । गोपामृतस्य । गोपामिति गो – पाम् । ऋतस्य दीदिविम् । दीदिविमिति दीदिविम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे - (TS 1.5)

वर्द्धमान ७ स्वे। स्वे दमे। दम इति दमे॥ स नः। नः पिता। पितेव। इव स्नवे । स्नवेऽग्ने । अग्ने सूपायनः । सूपायनो भव । सूपायन इति सु – उपायनः । भवेति भव ॥ सचस्वा नः । नः स्वस्तये । स्वस्तय इति स्वस्तये ॥ अग्ने त्वम् । **22** (**50/57**) T.S.1.5.6.3 - Kramam त्वम् नः । नो अन्तमः । अन्तम इत्यन्तमः ॥ उत त्राता । त्राता शिवः । रीवो भव । भव वरूथ्यः । वरूथ्यं इति वरूथ्यः ॥ तम् त्वा । त्वा शोचिष्ठ । शोचिष्ठ दीदिवः । दीदिव इति दीदिवः ॥ सुम्नायं नूनम् । नूनमीमहे । ईमहे सिखंभ्यः । सिखंभ्य इति सिखं – भ्यः ॥ वसुरिगः । अग्निर् वसुश्रवाः । वसुश्रवा इति वसु – श्रवाः ॥ अच्छा निक्षि । निक्षि द्युमत्तमः । द्युमत्तमो रियम् । द्युमत्तम इति द्युमत्–तमः । रियम् दाः । दा इति दाः ॥ ऊर्जा वः । वः पश्यामि । पश्याम्यूर्जा । ऊर्जा मा । मा पश्यत । पश्यत रायः । रायस्पोषंण । पोषंण वः । वः पञ्यामि । पञ्यामि रायः । रायस्पोषंण । पोषंण मा । मा पञ्यत । पञ्यतेडाः । इडाः स्थ । स्थ मधुकृतः । मधुकृतः स्योनाः । मधुकृत इति मधु-कृतः । स्योना मा । मा । आ विशत । विशतेराः ।

इरा मदः । मद इति मदः ॥ सहस्रपोषं ँवः । सहस्रपोषमितिं सहस्र – पोषम् । वः पुष्यासम् । पुष्यासम् मयि । 23 (50/53) T.S.1.5.6.4 - Kramam मयि वः । वो रायः । रायः श्रयन्ताम् । श्रयन्तामिति श्रयन्ताम् ॥ तथ् संवितुः । सवितुर् वरेण्यम् । वरेण्यम् भर्गः । भर्गो देवस्य । देवस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ॥ धियो यः । यो नः । नः प्रचोदयात् । प्रचोदयादिति प्र – चोदयात् ॥ सोमान स्वरणम् । स्वरणम् कृणुहि । कृणुहि ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पते । पत इति पते ॥ कक्षीवन्तं ँयः । कक्षीवन्तमिति कक्षी – वन्तम् । य औशिजम् । औशिजमित्यौशिजम् ॥ कदाचन । चन स्तरीः । स्तरीरसि । असि न । नेन्द्र । इन्द्र सश्चिस । सश्चिस दाशुषे । दाशुष इति दाशुषे । उपोपेत् । उपोपेत्युपं - उप । इन्नु । नु मघवन् । मघवन् भूयः । मघवन्निति मघ – वन्न् । भूय इत् । इन्नु । नु ते । ते दानम् । दानम् देवस्य । देवस्य पृच्यते । पृच्यत इति पृच्यते ॥ परि त्वा । त्वाऽग्ने । अग्ने पुरम् । पुरं वयम् । वयं विप्रम् । विप्रज् सहस्य ।

सहस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ॥ धृषद्वर्णम् दिवेदिवे । धृषद्वर्णमिति धृषत् – वर्णम् ()। दिवेदिवे भेतारम्। दिवेदिव इति दिवे - दिवे । भेतारम् भङ्गुरावतः । भङ्गुरावत इति भङ्गुर - वतः ॥ अग्ने गृहपते । गृहपते सुगृहपतिः । गृहपत इति गृह - पते । सुगृहपतिरहम् । सुगृहपतिरितिं सु - गृहपतिः । अहम् त्वया । त्वया गृहपतिना । गृहपतिना भूयासम् । गृहपतिनेति गृह - पतिना । भूयास ए सुगृहपतिः । सुगृहपतिर् मया । सुगृहपतिरिति सु – गृहपतिः । मया त्वम् । त्वम् गृहपतिना । गृहपतिना भूयाः । गृहपतिनेति गृह – पतिना । भूयाः शतम् । शत्रुं हिमाः । हिमास्ताम् । तामाशिषम् । आशिषमा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासे तन्तवे । तन्तवे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शसेऽमुष्मै । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् ।

ज्योतिष्मतीमिति ज्योतिष्मतीम् ॥ 24 (79/91) (भूयास्त-स्वस्तयेऽग्ने-पुष्यासं-धृषद्वर्ण-मेकान्न त्रिर्शच्वे) (A6) T.S.1.5.7.1 - Kramam अयज्ञो वै । वा एषः । एष यः । योऽसामा । असामोपप्रयन्तः । उपप्रयन्तो अद्ध्वरम् । उपप्रयन्त इत्युप – प्रयन्तः । अद्ध्वरमिति । इत्याह । आह स्तोमम् । स्तोममेव । एवास्मै । अस्मै युनिक । युनक्त्युपं । उपेति । इत्याह । आह प्रजा । प्रजा वै । प्रजेति प्र – जा । वै पशवः । पशव उप । उपेमम् । इमं ँलोकम् । लोकम् प्रजाम् । प्रजामेव । प्रजामिति प्र – जाम् । एव पशून् । पशूनिमम् । इमं ँलोकम् । लोकमुपं । उपैति । एत्यस्य । अस्य प्रनाम् । प्रनामनु । अनु द्युतम् । द्युतमिति । इत्याह । आह सुवर्गः । सुवर्गो वै। सुवर्ग इति सुवः – गः। वै लोकः। लोकः प्रतः। प्रतः सुवर्गम् । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः – गम् । एव लोकम् । लोक ए समारोहित । समारोहत्यग्निः । समारोहितीति सम् – आरोहित । अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुदिति । इत्याह । आह मूर्छानम् । मूर्छानमेव । 25 (50/56)

प्रतेनम् । एन ψ समानानाम् । समानानाम् करोति । करोत्यथो । । अथो देवलोकात् । अथो इत्यथो । देवलोकादेव । देवलोकादिति देव – लोकात् । एव मनुष्यलोके । मनुष्यलोके प्रति । मनुष्यलोक इति मनुष्य – लोके । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्ययम् । अयमिह । इह प्रथमः । प्रथमो धायि । धायि धातृभिः । धातृभिरिति । धातृभिरिति धातृ – भिः । इत्याह । आह मुख्यम् । मुख्यमेव । एवैनम् । एनम् करोति । करोत्युभा । उभा वाम् । वामिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी आहुवद्ध्यै । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । आहुवद्ध्या ्रा । । । । । । । । । । । इति । इत्याह । आहौजः । ओजो बलम् । बलमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धेऽयम् । अयम् ते । ते योनिः । योनिर्. ऋत्वियः । ऋत्विय इति । इत्याह । आह पश्वः । पश्वो वै । वै रियः । रियः पशून् । पशूनेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे षड्भिः । षड्भिरुपं। पड्भिरितं षट् - भिः। उपं तिष्ठते। तिष्ठते षट्। षड् वै। वा ऋतवः। 26 (50/56)

T.S.1.5.7.3 - Kramam ऋतव ऋतुषु । ऋतुष्वेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति षड्भिः । षड्भिरुत्तराभिः । षड्भिरिति षट् – भिः । उत्तराभिरुपं । उत्तराभिरित्युत् – तराभिः । उपं तिष्ठते । तिष्ठते द्वादंश । द्वादंश सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते द्वादेश । द्वादेश मासाः । मासाः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरः सम्वथ्सरे । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । सम्वथ्सर एव । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरे । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यथा । यथा वै । वै पुरुषः । पुरुषोऽश्वः । अश्वो गौः । गौर् जीर्यति । जीर्यत्येवम् । एवमग्निः । अग्निराहितः । आहितो जीर्यति । आहित इत्या – हितः । जीर्यति सम्वथ्सरस्य । सम्वथ्सरस्य परस्तात् । सम्वथ्सरस्येति सं – वथ्सरस्य । परस्ता दाग्निपावमानीभिः । आग्निपावमानीभिरुप । आग्निपावमानीभिरित्याग्नि – पावमानीभिः । उपं तिष्ठते । तिष्ठते पुनर्नवम् । पुनर्नवमेव । पुनर्नवमिति पुनः – नवम् । एवैनम् । एनमजरम् । अजरम् करोति । करोत्यथी । अथो पुनाति ।

अथो इत्यथो । पुनात्येव । एवोप । उप तिष्ठते । तिष्ठते योगः । योग एव । एवास्य । अस्यैषः । एष उप । उप तिष्ठते । तिष्ठते दमः । 27 (50/59)

T.S.1.5.7.4 - Kramam

दम एव । एवास्य । अस्यैषः । एष उप । उप तिष्ठते । तिष्ठते याच्ञा । याच्ञैव । एवास्य । अस्यैषा । एषोप । उप तिष्ठते । तिष्ठते यथा । यथा पापीयान् । पापीयाञ्छ्रेयसे । श्रेयस आहत्यं । आहत्यं नमस्यति । आहत्येत्या–हत्यं । नमस्यति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तदायुर्धाः । आयुर्दा अंग्ने । आयुर्दा इत्यायुः – दाः । अग्नेऽसि । अस्यायुः । आयुर्मे । मे देहि । देहीति । इत्याह । आहायुर्दाः । आयुर्दा हि । आयुर्दा इत्यायुः – दाः । ह्येषः । एष वर्चोदाः । वर्चोदा अग्ने । वर्चोदा इति वर्चः – दाः । अग्नेऽसि । असि वर्चः । वर्चो मे । मे देहि । देहीति । इत्याह । आह वर्चोदाः । वर्चोदा हि । वर्चोदा इति वर्चः – दाः । होषः । एष तनूपाः । तनूपा अग्ने । तनूपा इति तनू – पाः । अग्नेऽसि । असि तनुवम् । तनुवम् मे । मे पाहि । पाहीति । इत्याह । आह तनूपाः । 28 (50/56)

 T.S.1.5.7.5 - Kramam

 तनूपा हि । तनूपा इति तनू – पाः । ह्येषः । एषोऽग्ने । अग्ने यत् ।

 — ।
 — ।

 यन्मे । मे तनुवाः । तनुवा ऊनम् । ऊनम् तत् । तन्मे । म आ ।

 ।
 — ।

आ पृंण । पृणेति । इत्याह । आह यत् । यन्मे । मे प्रजायै । प्रजायै । प्रजायै पर्शूनाम् । प्रजाया इति प्र – जायै । पर्शूनामूनम् । ऊनम् तत् ।

तन्मे । म आ । आ पूरय । पूरयेति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह ।

आह चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति । चित्रावसो इति चित्र-वसो ।

स्वस्ति ते । ते पारम् । पारमंशीय । अशीयेति । इत्याह ।

आह रात्रिः । रात्रिर् वै । वै चित्रावसुः । चित्रावसुरव्युष्ट्यै ।

चित्रावसुरिति चित्र – वसुः । अब्युष्ट्यै वै । अब्युष्ट्या

इत्यवि – उष्ट्यै । वा एतस्यै । एतस्यै पुरा । पुरा ब्राह्मणाः ।

ब्राह्मणा अभैषुः । अभैषुर् व्युष्टिम् । व्युष्टिमेव । व्युष्टिमिति

वि – उष्टिम् । एवावं । अवं रुन्धे । रुन्ध इन्धानाः । इन्धानास्त्वा ।

त्वा शतम् । शत्र हिमाः । **29** (**50/56**)

T.S.1.5.7.6 - Kramam

शत – आयुः । पुरुषः शतेन्द्रियः । शतेन्द्रिय आयुषि । शतेन्द्रिय इति शत – इन्द्रियः । आयुष्येव । एवेन्द्रिये । इन्द्रिये प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्येषा । एषा वै । वै सूर्मी । सूर्मी कर्णकावती । कर्णकावत्येतया । कर्णकावतीति कर्णक – वती । एतया ह । ह स्म । स्म वै । वै देवाः । देवा असुराणाम् । असुराणा ए शततर् हान् । शततर्.हा = स्तृ एंहन्ति । शततर्.हानिति शत – तर्.हान् । तृ एंहन्ति यत् । यदेतया । एतया समिधम् । समिधमादधाति । समिधमिति ॥ । ॥ ॥ ॥ ॥ । सम् – इधम् । आदधाति वज्रम् । आदधातीत्या – दधाति । वज्रमेव । एवैतत् । एतच्छंतघ्नीम् । शतघ्नीं यजमानः । शतघ्नीमिति शत – ध्नीम् । यजमानो भ्रातृव्याय । भ्रातृव्याय प्र । प्र हरति । हरति स्तृत्यै । स्तृत्या अछम्बट्कारम् । अछम्बट्कारण् सम् । अछम्बट्कारमित्यछम्बट् – कारम् । सन्त्वम् । त्वमग्ने । अग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा । वर्चसाऽगथाः । अगथा इति । इत्याह । आहैतत् । एतत् त्वम् । त्वमसि । असीदम् । इदमहम् ( ) ।

अहम् भूयासम् । भूयासमिति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह त्वम् । त्वमंग्ने । अग्ने सूर्यवर्चाः । सूर्यवर्चा असि । सूर्यवर्चा इति सूर्य – वर्चाः । असीति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव । आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एता मा । आ शास्ते । शास्त इति शास्ते ॥ 30 (66/76) (मूर्खान ए-षड्वा-एष उप तिष्ठते-पाहीत्याह-रात-महर् षोडरा च) (४७) T.S.1.5.8.1 - Kramam सं पञ्यामि । पञ्यामि प्रजाः । प्रजा अहम् । प्रजा इति प्र – जाः । अहमिति । इत्याह । आह यावन्तः । यावन्त एव । एव ग्राम्याः । ग्राम्याः पश्वः । पश्वस्तान् । तानेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽम्भः । अम्भः स्थ । स्थाम्भः । अम्भो वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आहाम्भः । अम्भो हि । ह्येताः । एता महः । महः स्थ । स्थ महः । महो वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आह महः । महो हि । ह्येताः । एताः सहः । सहः स्थ । स्थ सहः । सहो वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आह सहः ।

सहो हि। होताः। एता ऊर्जः। ऊर्ज स्थ। स्थोर्जम्। ऊर्जं वः। वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । 31 (50/51) T.S.1.5.8.2 - Kramam आहोर्जः । ऊर्जो हि । ह्यंताः । एता रेवतीः । रेवती रमद्ध्वम् । रमद्ध्वमिति । इत्याह । आह पञ्चां । पञ्चावो वै । वै रेवतीः । रेवतीः पशून् । पशूनेव । एवात्मन् । आत्मन् रमयते । रमयत इह । इहैव । एव स्तं । स्तेतः । इतो मा । माऽपं । अपं गात । गातेति । इत्याह । आह ध्रुवाः । ध्रुवा एव । एवैनाः । एना अनपगाः । अनेपगाः कुरुते । अनेपगा इत्यनेपा – गाः । कुरुत इष्टकचित् । इष्टकचिद् वै । इष्टकचिदितीष्टक – चित् । वा अन्यः । अन्योऽग्निः । अग्निः पशुचित् । पशुचिदन्यः । पशुचिदिति पशु – चित् । अन्यः सर्हिता । सर्हिताऽसि । सर्हितेति सम् – हिता । असि विश्वरूपीः । विश्वरूपीरितं । विश्वरूपीरितं विश्व – रूपीः । इति वथ्सम् । वथ्समभि । अभि मृश्तति । मृशत्युपं । उपैव । एवैनम् । एनम् धत्ते । धत्ते पशुचितम् । पशुचितमेनम् ।

पशुचितमिति पशु – चितम् । एनम् कुरुते । कुरुते प्र । प्र वै । 32 (50/56)

T.S.1.5.8.3 - Kramam

वा एषः । एषों ऽस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकाच्च्यवते । च्यवते यः । य आहवनीयम् । आहवनीयमुपतिष्ठते । आहवनीयमित्या – हवनीयम् । उपतिष्ठते गार्.हपत्यम् । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । गार्.हपत्यमुप । गार्.हपत्यमिति गार्.ह – पत्यम् । उप तिष्ठते । तिष्ठतेऽस्मिन्न् । अस्मिन्नेव । एवलोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्यथी । अथो गार्.हंपत्याय । अथो इत्यथी । गार्.हपत्यायैव । गार्.हपत्यायेति गार्.ह – पत्याय । एव नि । नि हुते । हुते गायत्रीभिः । गायत्रीभिरुपं । उपं तिष्ठते । तिष्ठते तेजः । तेजो वै । वै गायत्री । गायत्री तेजः । तेज एव । एवात्मन् । आत्मन् धत्ते । धत्तेऽथी । अथो यत् । अथो इत्यथी । यदेतम् । एतम् तृचम् । तृचमन्वाहं । अन्वाह सन्तत्यै । अन्वाहेत्यमु – आहं । सन्तत्यै गार्.हंपत्यम् । सन्तत्या इति सम् – तत्यै । गार्.हपत्यं वै । गार्.हपत्यमिति गार्.ह – पत्यम् ।

वा अनु । अनु द्विपादः । द्विपादो वीराः । द्विपाद इति द्वि – पादः । वीराः प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते यः । य एवम् । एवं वैद्वान् । विद्वान् द्विपदाभिः । द्विपदाभिर् गार्.हंपत्यम् । द्विपदाभिरिति द्वि – पदाभिः । गार्.हपत्यमुपतिष्ठते । गार्.हपत्यमिति गार्.हं – पत्यम् । उपतिष्ठत आ । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । 33 (50/63) T.S.1.5.8.4 - Kramam आऽस्य । अस्य वीरः । वीरो जायते । जायत ऊर्जा । ऊर्जा वः । वः पश्यामि । पश्याम्यूर्जा । ऊर्जा मा । मा पश्यत । पश्यतेति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव । आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते । शास्ते तत् । तथ् संवितुः । सवितुर् वरेण्यम् । वरेण्यमिति । इत्याह । आह प्रसूत्यै । प्रसूत्यै सोमानम् । प्रसूत्या इति प्र-सूत्यै । सोमान ७ स्वरणम् । स्वरणमिति । इत्याह । आह सोमपीथम् । सोमपीथमेव । सोमपीथमिति सोम – पीथम् । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे कृणुहि । कृणुहि ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पते । पत इति । इत्याह । आह ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमेव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धे कदा ।

कदाचन । चन स्तरीः । स्तरीरसि । असीति । इत्याह । आह न । न स्तरीम् । स्तरीर्ं रात्रिम् । रात्रिं वसिति । वसिति यः । 34 (50/54) T.S.1.5.8.5 - Kramam य एवम् । एवं विद्वान् । विद्वानग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते परि । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । परि त्वा । त्वाऽग्ने । अग्ने पुरम् । पुरं वयम् । वयमिति । इत्याह । आह परिधिम् । परिधिमेव । परिधिमितिं परि - धिम् । एवैतम् । एतम् परि । परि दधाति । द्धात्यस्कन्दाय । अस्कन्दायाग्ने । अग्ने गृहपते । गृहपत इति । गृहपत इति गृह – पते । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरिति यथा – यजुः । एवैतत् । एतच्छतम् । शत्र हिमाः । हिमा इति । इत्याह । आह शतम् । शतम् त्वा । त्वा हेमन्तान् । हेमन्तानिन्धिषीय । इन्धिषीयेति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह पुत्रस्य । पुत्रस्य नाम । नाम गृह्णाति । गृह्णात्यन्नादम् । अन्नादमेव । अन्नादमित्यन्न – अदम् । एवैनम् । एनं करोति । करोति ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासे तन्तवे । तन्तवे ज्योतिष्मतीम् ( ) ।

ज्योतिष्मतीमिति । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यस्य । यस्य पुत्रः । पुत्रोऽजातः । अजातः स्यात् । स्यात् तेजस्वी । तेजस्व्येव । एवास्य । अस्य ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चसी पुत्रः । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । पुत्रो जायते । जायते ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासेऽमुष्मै । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीमिति । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यस्य । यस्य पुत्रः । पुत्रो जातः । जातः स्यात् । स्यात् तेजः । तेजं एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दंधाति । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम् । दधातीतिं दधाति ॥ 35 (79/88) (उर्जं वो भक्षीयेति – प्र – गार्. हं पत्यमुपतिष्ठते – वसति – ज्योतिष्मती – मेकान्न त्रिप्शच्च) (A8) T.S.1.5.9.1 - Kramam अग्निहोत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । जुहोति यत् । यदेव । एव किम् । किम् च । च यजमानस्य । यजमानस्य स्वम् । स्वम् तस्य । तस्यैव । एव तत् । तद् रेतः । रेतः सिञ्चति । सिञ्चति प्रजनने । प्रजनने प्रजननम् । प्रजनन इति प्र – जनने ।

प्रजननं ए हि। प्रजननमिति प्र – जननम्। हि वै। वा अग्निः। । । । । । । । अगिनस्थ । अथौषधीः । ओषधीरन्तगताः । अन्तगता दहति । अन्तगता इत्यन्तं – गताः । दहति ताः । ता स्ततः । ततो भूयसीः । भूयसीः प्र । प्र जायन्ते । जायन्ते यत् । यथ् सायम् । सायम् जुहोति । जुहोति रेतः । रेतं एव । एव तत् । तथ् सिञ्चति । सिञ्चति प्र । प्रैव । एव प्रांतस्तनेन । प्रातस्तनेन जनयति । प्रातस्तनेनेति प्रातः – तनेन । जनयति तत् । तद् रेतः । रेतः सिक्तम् । सिक्तन्न । न त्वष्ट्रा । त्वष्ट्राऽविकृतम् । अविकृतम् प्र । अविकृतमित्यवि–कृतम् । प्र जायते । जायते यावच्छः । यावच्छो वै । यावच्छ इति यावत् – शः । वै रेतसः । रेतसः सिकस्य । सिक्तस्य त्वष्टा । 36 (50/57) T.S.1.5.9.2 - Kramam

तिष्ठते रेतसः । रेतस एव । एव सिक्तस्य । सिक्तस्य बहुराः । बहुराो रूपाणि । बहुश इति बहु – शः । रूपाणि वि । वि करोति । करोति सः । स प्र । प्रैव । एव जायते । जायते श्वःश्वः । श्वःश्वो भूयान् । श्वःश्व इति श्वः - श्वः । भूयान् भवति । भवति यः । य एवम् । एवं ँविद्वान् । विद्वानग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठतेऽहः । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । अहर् देवानाम् । देवानामासीत् । आसीद् रात्रिः । रात्रिरसुराणाम् । असुराणाम् ते । तेऽसुराः । असुरा यत् । यद् देवानाम् । देवानां वित्तम् । वित्तं वैद्यम् । वेद्यमासीत् । आसीत् तेन । तेन सह । सह रात्रिम् । 37 (50/55)

T.S.1.5.9.3 - Kramam

रात्रिम् प्र । प्राविशन् । अविशन् ते । ते देवाः । देवा हीनाः । हीना अमन्यन्त । अमन्यन्त ते । तेऽपञ्यन्त् । अपञ्यन्नाग्नेयी । आग्नेयी रात्रिः । रात्रिराग्नेयाः । आग्नेयाः पञ्चावः । पञ्चव इमम् । इममेव । एवाग्निम् । अग्नि स्तवाम । स्तवाम सः । स नः । नः स्तुतः । स्तुतः पशून् । पशून् पुनः । पुनर् दास्यति । दास्यतीति । इति ते । ... तेऽग्निम् । अग्निमस्तुवन्न् । अस्तुवन्थ् सः । स एभ्यः । एभ्यस्तुतः ।

प्रथम काण्डे - पञ्चमः प्रश्नः - (TS 1.5)

स्तुतो रात्रियाः । रात्रिया अधि । अध्यहः । अहरिभ । अभि पशून् । पशूनिः । निरार्जत् । आर्जत् ते । ते देवाः । देवाः पशून् । पशून् । पशून् । वित्वा । वित्वा कामान् । कामाण् अकुर्वत । अकुर्वत यः । य एवम् । एवं विद्वान् । विद्वानिम् । अग्निमुपितष्ठते । उपितष्ठते पशुमान् । उपितष्ठत इत्युप – तिष्ठते । पशुमान् भवति । पशुमानिति पशु – मान् । भवत्यादित्यः । 38 (50/52)

T.S.1.5.9.4 - Kramam

आदित्यो वै। वा अस्मात्। अस्माल्लोकात्। लोकादमुम्।

अमुं लोकम्। लोकमैत्। ऐथ् सः। सोऽमुम्। अमुं लोकम्।

लोकम् गत्वा। गत्वा पुनः। पुनिरमम्। इमं लोकम्। लोकमिभि।

अभ्यद्ध्यायत्। अद्ध्यायथ् सः। स इमम्। इमं लोकम्।

लोकमागत्य। आगत्य मृत्योः। आगत्येत्या – गत्य। मृत्योरभिभेत्।

अभिभेन् मृत्युसम् युतः। मृत्युसम् युत इव। मृत्युसम् युत इति

मृत्यु – सम् युतः। इव हि। ह्ययम्। अयं लोकः। लोकः सः।

सोऽमन्यत। अमन्यतेमम्। इममेव। एवाग्निम्। अग्नि स्तवानि।

स्तवानि सः। स मा। मा स्तुतः। स्तुतः सुवर्गम्। सुवर्गं लोकम्।

सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् गमियिष्यति । गमियिष्यतीति । इति सः । सोऽग्निम् । अग्निमस्तौत् । अस्थौथ् सः । स एनम् । एन७ स्तुतः । स्तुतः सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमगमयत् । अगमयद् यः । य एवम् । 39 (50/54)

T.S.1.5.9.5 - Kramam

एवं विद्वान् । विद्वानग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते सुवर्गम् । उपतिष्ठत इत्युप - तिष्ठते । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । एव लोकम् । लोकमेति । एति सर्वम् । सर्वमायुः । आयुरेति । एत्यभि । अभि वै । वा एषः । एषोऽग्नी । अग्नी आ । अग्नी इत्यग्नी । आ रोहति । रोहति यः । य एनौ । एनावुपतिष्ठते । उपतिष्ठते यथा । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । यथा खलु । खलु वै । वै श्रेयान् । श्रेयानभ्यारूढः । अभ्यारूढः कामयते । अभ्यारूढ इत्यभि – आरूढः । कामयते तथा । तथा करोति । करोति नक्तम् । नक्तमुप । उप तिष्ठते । तिष्ठते न । न प्रातः । प्रातः सम् । सर् हि । हि नक्तम् । नक्तं व्रतानि । व्रतानि सृज्यन्ते । सृज्यन्ते सह । सह श्रेयान् । श्रेया अधा । च पापीयान् । पापीया अध । चासाते ।

आसाते ज्योतिः । आसाते इत्यासाते । ज्योतिर् वै । वा अग्निः । अग्निस्तमः । तमो रात्रिः । रात्रिर् यत् । यन्नक्तम् । 40 (50/56) T.S.1.5.9.6 - Kramam नक्तमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते ज्योतिषा । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । ज्योतिषैव । एव तमः । तमस्तरति । तरत्युपस्थेयः । उपस्थेयोऽग्नी(3)ः । उपस्थेय इत्युप – स्थेयः । अग्नी(3)र् न । नोपस्थेया(3): । उपस्थेया(3) इति । उपस्थेया(3) इत्युप-स्थेया(3)ः । इत्याहुः । आहुर् मनुष्याय । मनुष्यायेत् । इन्नु । न्वै । वै यः । योऽहरहः । अहरहराहृत्य । अहरहरित्यहः-अहः । आहत्यार्थ । आहत्येत्या – हत्य । अथैनम् । एनं ँयाचिति । याचिति सः । स इत् । इन्नु । न्वै । वै तम् । तमुप । उपार्च्छति । ऋच्छत्यथं । अथ कः । को देवान् । देवानहरहः । अहरहर् याचिष्यति । अहरहरित्यहः – अहः । याचिष्यतीति । इति तस्मात् । तस्मान्न । नोपस्थेयः । उपस्थेयोऽथो । उपस्थेय इत्युप – स्थेयः । अथो खलुं । अथो इत्यथों । खल्वांहुः । आहुराशिषे । आशिषे वै । आशिष इत्या – शिषे । वै कम् । कं यजमानः । यजमानो यजते ।

यजत इति । इत्येषा । एषा खलुं । खलु वै । वा आहिताग्नेः । 41 (50/59)

T.S.1.5.9.7 - Kramam

आहिताग्नेराशीः । आहिताग्नेरित्याहितः – अग्नेः । आशीर् यत् । आशीरित्या–शीः । यदग्निम् । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते तस्मात् । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । तस्मादुपस्थेयः । उपस्थेयः प्रजापतिः । उपस्थेय इत्युप – स्थेयः । प्रजापतिः पशून् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । पशूनसृजत । असृजत ते । ते सृष्टाः । सृष्टा अहोरात्रे । अहोरात्रे प्र । अहोरात्रे इत्यहः – रात्रे । प्राविशन् । अविशन् तान् । तान् छन्दोभिः । छन्दोभिरनु । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । अन्वविन्दत् । अविन्दद् यत् । यच्छन्दोभिः । छन्दोभिरुपतिष्ठते । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । उपतिष्ठते स्वम् । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते । स्वमेव । एव तत् । तदनु । अन्विच्छति । इच्छति न । न तत्रं । तत्रं जामि । जाम्यस्ति । अस्तीति । इत्यांहुः । आहुर् यः । योऽहरहः । अहरहरूपतिष्ठते । अहरहरित्यहः-अहः । उपतिष्ठत इति । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते ।

इति यः । यो वै । वा अग्निम् । अग्निम् प्रत्यङ्ङ् । प्रत्यङ्ङुपितष्ठते । ज्यतिष्ठते प्रति । उपितष्ठत इत्युप – तिष्ठते । प्रत्येनम् । एनमोषति । ओषित यः । यः पराङ् । पराङ् विष्वङ्ङ् । विष्वङ् प्रजया । पर्गुभिरेति । पर्न् विष्वङ् । इवोप । उप तिष्ठेत । तिष्ठेत न । नैनम् । एनम् प्रत्योषति । प्रत्योषति न । प्रत्योषतीति प्रति–ओषिति । न विष्वङ्ङ् । विष्वङ् प्रजया । प्रजया पर्गुभिः । प्रजयेति प्र – जया । पर्गुभिरेति । पर्गुभिरिति पर्गु – भिः । एतीत्येति ॥ 42 (63/81) । (सिकस्य–सह–भवति–यो–यत्–खनु वै–पर्गुभि–स्त्रयोदर्ग च) (त9)

T.S.1.5.10.1 - Kramam

मम नाम । नाम प्रथमम् । प्रथमम् जातवेदः । जातवेदः पिता । जातवेद इति जात – वेदः । पिता माता । माता च । च दधतुः । दधतुर् यत् । यदग्रे । अग्र इत्यग्रे ॥ तत् त्वम् । त्वम् बिभृहि । बिभृहि । पुनः । पुनरा । आ मत् । मदैतोः । ऐतो स्तव । ऐतोरित्या – ऐतोः ।

तवाहम् । अहम् नाम । नाम बिभराणि । बिभराण्यग्ने । अग्न इत्यंग्ने ॥ मम नाम । नाम तव । तव च । च जातवेदः । जातवेदो वासंसी । जातवेद इति जात – वेदः । वासंसी इव । वाससी इति वाससी । इव विवसानौ । विवसानौ ये । विवसानाविति वि – वसानौ । ये चरावः । ये इति ये । चराव इति चरावः ॥ आयुषे त्वम् । त्वम् जीवसे । जीवसे वयम् । वयं ँ यथायथम् । यथायथं ँवि । यथायथमिति यथा–यथम् । वि परि । परि दधावहै । दधावहै पुनः । पुनस्ते । ते इति ते ॥ नमोऽग्नये । अग्नये ऽप्रतिविद्धाय । अप्रतिविद्धाय नमः । । । । । । । । । । अप्रतिविद्धायेत्यप्रति – विद्धाय । नमोऽनाधृष्टाय । अनाधृष्टाय नमः । । ॥ । । ॥ । अनाधृष्टायेत्यना – धृष्टाय । नमः सम्राजे । सम्राज इति सं – राजे ॥ अषाढो अग्निः । **43** (**50/59**) T.S.1.5.10.2 - Kramam अग्निर् बृहद्वयाः । बृहद्वया विश्वजित् । बृहद्वया इति बृहत् – वयाः । विश्वजिथ् सहन्त्यः । विश्वजिदिति विश्व – जित् । सहन्त्यः श्रेष्ठः । श्रेष्ठों गन्धर्वः । गन्धर्व इति गन्धर्वः ॥ त्वत्पितारो अग्ने ।

त्वत्पितार इति त्वत् – पितारः । अग्ने देवाः । देवास्त्वामाहुतयः । त्वामाहृतय स्त्वद्विवाचनाः । त्वामाहृतय इति त्वाम् – आहृतयः । त्वद्विवाचना इति त्वत् – विवाचनाः ॥ सम् माम् । मामायुषा । आयुषा सम् । सम् गौपत्येन । गौपत्येन सुहिते । सुहिते मा । सुहित इति सु – हिते । मा धाः । धा इति धाः ॥ अयमग्निः । अग्निः श्रेष्ठतमः । श्रेष्ठतमोऽयम् । श्रेष्ठतम इति श्रेष्ठ – तमः । अयम् भगवत्तमः । भगवत्तमोऽयम् । भगवत्तम इति भगवत्–तमः । अय् सहस्रसातमः । सहस्रसातम इति सहस्र – सातमः ॥ अस्मा अस्तु । अस्तु सुवीर्यम् । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् ॥ मनो ज्योतिः । ज्योतिर् जुषताम् । जुषतामाज्यम् । आज्यं विच्छिन्नम् । विच्छिन्नं यज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् । यज्ञ सम्। समिमम्। इमम् दधातु। दधात्विति दधातु॥ या इष्टाः । इष्टा उषसः । उषसो निमुचः । निमुचश्च । निमुच इति नि – मुचंः । च ताः । ताः सम् । सम् दंधामि । दधामि हविषा ।

तैतिरीय संहिता क्रम पाठे - (TS 1.5)

हविषा घृतेन । घृतेनेति घृतेन ॥ पयस्वतीरोषधयः । ओषधयः पयस्वत् । 44 (50/59)

T.S.1.5.10.3 - Kramam

पयस्वद् वीरुधाम् । वीरुधाम् पयः । पय इति पयः ॥ अपाम् पयसः । पयसो यत् । यत् पयः । पयस्तेनं । तेन माम् । मामिन्द्र । इन्द्र सम् । सर् सृज । सृजेति सृज ॥ अग्ने व्रतपते । व्रतपते व्रतम् । व्रतपत इति व्रत – पते । व्रतम् चरिष्यामि । चरिष्यामि तत् । तच्छकेयम् । शकेयम् तत् । तन्मे । मे राद्ध्यताम् । राद्ध्यतामिति राद्ध्यताम् ॥ अग्नि ए होतारम् । होतारमिह । इह तम् । तए हुवे । हुवे देवान् । देवान्. यज्ञियान् । यज्ञियानिह । इह यान् । यान्. हवामहे । हवामह इति हवामहे ॥ आ यन्तु । यन्तु देवाः । देवाः सुमनस्यमानाः । सुमनस्यमाना वियन्तु । सुमनस्यमाना इति सु – मनस्यमानाः । वियन्तुं देवाः । देवा हविषः । हविषो मे । मे अस्य । अस्येत्यस्य ॥ कस्त्वा । त्वा युनिक । युनिक सः । स त्वा । त्वा युनकु । युनकु यानि । यानि घर्मे । घर्मे कपालानि ।

कपालान्युपचिन्वन्ति ()। उपचिन्वन्ति वेधसः। उपचिन्वन्तीत्यप - चिन्वन्ति । 45 (50/53) T.S.1.5.10.4 - Kramam वेधस इति वेधसः ॥ पूष्णस्तानि । तान्यपि । अपि व्रते । व्रत . इन्द्रवायू । इन्द्रवायू वि । इन्द्रवायू इतीन्द्र – वायू । वि मुञ्चताम् । मुञ्चतामिति मुञ्चताम् ॥ अभिन्नो घर्मः । घर्मो जीरदानुः । जीरदानुर् यतः । जीरदानुरितिं जीर – दानुः । यत आत्तः । आत्तस्तत् । तदगन्न् । अगन् पुनः । पुनरिति पुनः ॥ इद्ध्मो वेदिः । वेदिः परिधयः । परिधयश्च । परिधय इति परि – धयः । च सर्वे । सर्वे यज्ञस्य । यज्ञस्यायुः । आयुरनु । अनु सम् । सञ्चरन्ति । चरन्तीति चरन्ति ॥ त्रयस्त्रिण्ञत् तन्तवः । त्रयस्त्रिण्शदिति त्रयः – त्रिण्शत् । तन्तवो ये । ये वितिलिरे । वितिलिरे ये । वितिलिर इति वि – तिलिरे । य इमम् । इमं यज्ञम् । यज्ञ७ स्वधया । स्वधया ददन्ते । स्वधयेति स्व – धया । ददन्ते _ । _ । । । । । । । । । । । । तेषाम् । छिन्नम् । छिन्नम् प्रति । प्रत्येतत् । एतद् दधामि ।

दधामि स्वाहा । स्वाहा घर्मः । घर्मो देवान् । देवा ् अपि । अप्येतु । एत्वित्येतु ॥ ४६ (४५/५१) (अषाढ-ओषधय-उपचिन्वन्ति-पञ्चंचत्वारिङ्शच्च) (A10) T.S.1.5.11.1 - Kramam वैश्वानरो नः । न ऊत्या । ऊत्या प्र । आ प्र । प्र यातु । यातु परावतः । परावत इति परा – वतः ॥ अग्निरुक्थेन । उक्थेन वाहंसा । वाहसेति वाहसा ॥ ऋतावानं वैश्वानरम् । ऋतावानमित्यृत – वानम् । वैश्वानरमृतस्य । ऋतस्य ज्योतिषः । ज्योतिषस्पतिम् । पतिमिति पतिम् ॥ अजस्रम् घर्मम् । घर्ममीमहे । ईमह इतीमहे ॥ वैश्वानरस्य द्रंसनाभ्यः । द्रंसनाभ्यो बृहत् । बृहदरिणात् । अरिणादेकः । एकः स्वपस्यया । स्वपस्यया कविः । स्वपस्ययेति सु–अपस्यया । कविरिति कविः ॥ उभा पितरा । पितरा महयन्न् । महयन्नजायत । अजायताग्निः । अग्निर् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी भूरिरेतसा । चावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । भूरिरेतसेति भूरि – रेतसा ॥ पृष्टो दिवि । दिवि पृष्टः । पृष्टो अग्निः । अग्निः पृथिव्याम् । पृथिव्याम् पृष्टः । पृष्टो विश्वाः । विश्वा ओषधीः । ओषधीरा ।

प्रथम काण्डे - पञ्चमः प्रश्नः - (TS 1.5)

आ विवेश । विवेशेति विवेश ॥ वैश्वानरः सहसा । सहसा पृष्टः । पृष्टो अग्निः । अग्निः सः । स नः । नो दिवा । दिवा सः । स रिषः । 47 (50/53) T.S.1.5.11.2 - Kramam रिषः पातु । पातु नक्तम् । नक्तमिति नक्तम् ॥ जातो यत् । यदग्ने । अग्ने भुवना । भुवना व्यख्यः । व्यख्यः पशुम् । व्यख्य इति वि – अख्यः । पशुन्न । न गोपाः । गोपा इर्यः । गोपा इति गो - पाः । इर्यः परिज्मा । परिज्मेति परि-ज्मा ॥ वैश्वानर ब्रह्मणे । ब्रह्मणे विन्द । विन्द गातुम् । गातुं यूयम् । यूयम् पात । पात स्वस्तिभिः । स्वस्तिभिः सदा । स्वस्तिभिरिति स्वस्ति – भिः । सदा नः । न इति नः ॥ त्वमंग्ने । अग्ने शोचिषा । शोचिषा शोशुंचानः । शोशुंचान आ । आ रोदसी । रोदसी अपृणाः । । । । । । । । । । । । । रोदसी इति रोदसी । अपृणा जायमानः । जायमान इति जायमानः ॥ त्वम् देवान् । देवा ए अभिशस्तेः । अभिशस्तेरमुञ्चः । अभिशंस्तेरित्यभि-शस्तेः । अमुञ्चो वैश्वानर । वैश्वानर जातवेदः ।

जातवेदो महित्वा। जातवेद इति जात – वेदः। महित्वेति महि – त्वा । अस्माकमग्ने । अग्ने मघवथ्सु । मघवथ्सु धारय । मघविध्स्विति मघवत् – सु । धारयानामि । अनामि क्षत्रम् । क्षत्रमजरम् । अजरर्ं सुवीर्यम् । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् ॥ वयम् जयेम । जयेम शतिनम् । शतिनं सहस्रिणम् । सहस्रिणं वैश्वानर । वैश्वानर वाजम् । 48 (50/57) T.S.1.5.11.3 - Kramam वाजमग्ने । अग्ने तवं । तवोतिभिः । ऊतिभिरित्यूति – भिः ॥ वैश्वानरस्य सुमतौ । सुमतौ स्याम । सुमताविति सु – मतौ । स्याम राजा । राजा हिकम् । हिकम् भुवनानाम् । भुवनानामभिश्रीः । अभिश्रीरित्यभि – श्रीः ॥ इतो जातः । जातो विश्वम् । विश्वमिदम् । इदं वि । वि चष्टे । चष्टे वैश्वानरः । वैश्वानरो यतते । यतते सूर्येण । सूर्येणेति सूर्येण ॥ अवं ते । ते हेर्डः । हेर्डो वरुण । वरुण नमोभिः । नमोभिरवं । नमोभिरित नमः – भिः । अव यज्ञेभिः । यज्ञेभिरीमहे । ईमहे हविर्भिः । हविर्भिरिति हविः-भिः ॥ क्षयन्नस्मभ्यम् । अस्मभ्यमसुर । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् ।

असुर प्रचेतः । प्रचेतो राजन्नं । प्रचेत इति प्र – चेतः । राज न्नेना एंसि । एना एंसि शिश्रथः । शिश्रथः कृतानि । कृतानीति कृतानि ॥ उदुत्तमम् । उत्तमं वरुण । उत्तममित्युत् – तमम् । वरुण पाशम् । पाशमस्मत् । अस्मदव । अवाधमम् । अधमं ँवि । वि मद्ध्यमम् । मद्ध्यम अर्थाय । श्रथायेति श्रथाय ॥ अथा वयम । वयमादित्य । आदित्य व्रते । 49 (50/55) T.S.1.5.11.4 - Kramam व्रते तवं । तवानांगसः । अनांगसो अदितये । अदितये स्याम । स्यामेति स्याम ॥ दधिक्राव्.ण्णो अकारिषम् । दधिक्राव्.ण्ण इति दिध – क्राव्.णणः । अकारिषम् जिष्णोः । जिष्णोरश्चस्य । अश्वस्य वाजिनः । वाजिन इति वाजिनः ॥ सुरभि नः । नो मुखा । मुखा करत् । करत् प्र । प्रणः । न आयू ्षि । आयू ्षि तारिषत् । तारिषदिति तारिषत् ॥ आ दिधिकाः । दिधिकाः शवसा । दिधिका इति दिध – क्राः । शवसा पञ्च । पञ्च कृष्टीः । कृष्टीः सूर्यः । सूर्य इव । इव ज्योतिषा । ज्योतिषाऽपः । अपस्ततान । ततानेति ततान ॥ सहस्रसाः शतसा । सहस्रसा इति सहस्र – साः । शतसा वाजी ।

शतसा इति शत–साः। वाज्यर्वा। अर्वा पृणकु । पृणकु मद्ध्वा। मद्ध्वा सम् । समिमा । इमा वचा एसि । वचा एसीति वचा एसि ॥ अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा भुवः । भुव इति भुवः ॥ मरुतो यत् । यद्धे । ह वः । वो दिवः । दिवः सुम्नायन्तः । सुम्नायन्तो हवामहे । सुम्नायन्त इति सुम्न – यन्तः । हवामह इति हवामहे ॥ आ तु । तू नः । न उप । 50 (50/55)

T.S.1.5.11.5 - Kramam

उप गन्तन । गन्तनेति गन्तन ॥ या वः । वः शर्म । शर्म शशमानाय । शशमानाय सन्ति । सन्ति त्रिधातूनि । त्रिधातूनि दाशुषे । त्रिधातूनीति त्रि-धातूनि । दाशुषे यच्छत । यच्छताधि । अधीत्यधि ॥ अस्मभ्यम् तानि । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् । तानि मरुतः । मरुतो वि । वि यन्त । यन्त रियम् । रियम् नः । नो धत्त । धत्त वृषणः । वृषणः सुवीरम् । सुवीरमिति सु – वीरम् । अदितिर् नः । न उरुष्यतु । उरुष्यत्वदितिः । अदितिः शर्म । शर्म यच्छत् । यच्छत्विति यच्छतु ॥ अदितिः पातु । पात्व एहंसः । अ एहंस इत्य एहं सः ॥ महीमुं । ऊषु । सु मातरम् । मातरण् सुव्रतानाम् ।

सुव्रतानामृतस्य । सुव्रतानामिति सु – व्रतानाम् । ऋतस्य पत्नीम् । पत्नीमवसे । अवसे हुवेम । हुवेमेति हुवेम ॥ तुविक्षत्रामजरन्तीम् । तुविक्षत्रामिति तुवि – क्षत्राम् । अजरन्तीमुरूचीम् । उरूची ए सुशर्माणम् । सुशर्माणमदितिम् । सुशर्माणमिति सु – शर्माणम् । अदिति ए सुप्रणीतिम् । सुप्रणीतिमिति सु – प्रणीतिम् ॥ सुत्रामाणम् पृथिवीम् । सुत्रामाणमिति सु – त्रामाणम् । पृथिवीम् द्याम् । द्यामनेहसम् । अनेहसं सुशर्माणम् ()। सुशर्माणमदितिम्। सुशर्माणमिति सु – शर्माणम् । अदिति ए सुप्रणीतिम् । सुप्रणीतिमिति सु – प्रणीतिम् ॥ दैवीम् नावम् । नाव ः स्वरित्राम् । स्वरित्रामनागसम् । स्वरित्रामिति सु – अरित्राम् । अनागसमस्रवन्तीम् । अस्रवन्तीमा । आ रुहेम । रुहेमा स्वस्तये । स्वस्तय इति स्वस्तये ॥ इमार् सु । सु नावम् । नावमा । आऽरुंहम् । अरुहर् शतारित्राम् । शतारित्रार् शतस्प्रयाम् ।

```
तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे - (TS 1.5)
```

शतारित्रामिति शत-अरित्राम् । शतस्प्रयामिति शत - स्प्रयाम् ॥ अच्छिंद्राम् पारियष्णुम् । पारियष्णुमितिं पारियष्णुम् ॥ 51 (59/78) मेकान्न विज्ञातिश्च) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams:-(देवासुराः-परा-भूमि-र्भूमि-रुपप्रयन्तः-सं पश्या-म्ययज्ञः-सं पञ्या-म्यग्निहोत्रं-मम नाम-वैश्वानर-एकांदश)।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis:-(देवासुराः-क्रुद्धः-सं पश्यामि-सं पश्यामि-नक्त-मुपगन्त-नैकपञ्चाशत्)

First and Last Padam of Fifth Prasnam :-(देवासुरा:-पारियष्णुं)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

प्रथम काण्डे - पञ्चमः प्रश्नः - (TS 1.5)

<u>Details of Panchati</u>, <u>Padam and Krama Vaakyams for Kandam 1 —</u> <u>Prasnam 5 – TS 1.5</u>

	Panchati	Padams	Krama
			Vaakyams
Anuvakam 1	4	225	261
Anuvakam 2	5	236	290
Anuvakam 3	3	163	181
Anuvakam 4	4	225	257
Anuvakam 5	4	217	238
Anuvakam 6	4	229	254
Anuvakam 7	6	316	359
Anuvakam 8	5	279	312
Anuvakam 9	7	363	414
Anuvakam 10	4	195	222
Anuvakam 11	5	269	298
Total →	51	2717	3086